

Pastýřský list na začátku školního roku a na počátku společné cesty

Prosím, přečtěte (místo homilie) v neděli 6. září 2026

Pokoj vám! Tento pozdrav Krista zmrtvýchvstalého (Lk 24,36; Jan 20,19) jsem si zvolil za své biskupské heslo již při biskupském svěcení a ponechal jsem si jej také pro svoji službu pražského arcibiskupa. Nyní jím oslovuji také vás, drazí diecézané, sestry a bratři na začátku školního roku, který je pro mnohé symbolem, ale i skutečností nové etapy života. I my v pražské arcidiecézi prožíváme novou etapu jejího a našeho života Kristových učedníků.

Pokoj Vám! Těmito dvěma slovy chci vyjádřit program, styl a poselství své služby. Ideálem křesťanského života je žít Kristův život v dnešku dějin – a já jsem přesvědčen, že současná doba trpící rozdělením, neklidem, vnitřní rozervaností a mnoha zraněními pokoj Kristův nezbytně potřebuje. Prvním úkolem nás křesťanů není být dokonalí ani vyřešit všechny problémy světa, ale mít v srdci pokoj. Tento pokoj je vpravdě znamením působení Nejsvětější Trojice: je darován Kristem (Jan 14,27), přivádí nás k synovské důvěře k Otci (Mt 5,9) a sám je ovocem Ducha svatého (Gal 5,22). Nechme se jím proto obdarovat a přijměme jej do svého srdce, abychom se sami stali tvůrci pokoje.

Připadl mi mezi vámi úkol být vaším biskupem. Stále znovu a znovu zjišťuji, jak nelehká úloha to je. Lidskými silami ji nelze vykonávat dobře. Mým úkolem je společenství věřících posilovat v soudržnosti, ale současně jej někam vést. Výstižně to říká prorok Ezechiel v dnešním prvním čtení: „*Ustanovil jsem tě strážným pro Izraelův dům. Když uslyšíš z mých úst slovo, napomeň lid můj jménem*“ (Ez 33,7). Strážný je ten, kdo bdí, aby ostatní mohli pokojně žít a spát. V řeckém biblickém textu se slovo strážný vyjadřuje slovem *skopos*, z něž pochází *episkopos*, tedy biskup. Podle proroka má také napomínat lid. To chápu jako výzvu k obrácení, k povzbuzování a také ke korekci směru, abychom se netočili v kruhu, ale kráčeli jako Boží lid do Božího království. Na této cestě jdeme společně, ale společně ji také hledáme, jak zdůraznil kardinál Christoph Schönborn při mém uvedení do služby.

Ano, společně. Vy a já. Těším se, že na této společné cestě budeme zažívat dobrodružství učedníků, kteří chtějí následovat Mistra, kamkoli půjde (Mt 8,19), a svědčit o něm třeba až na konci země (Sk 1,8). Jistě budeme zápasit s vlastní nedostatečností, ale budeme také posilováni nadějí, že Kristova moc je větší než lidská slabost a může působit i skrze ni (2 Kor 12,9). Jsem vděčný za každého z vás. Každý z vás má své místo při formování našeho diecézního společenství. Uvědomuji si, že ve svém životě nezřídka snášíte obtíže, těžkosti a různé zkoušky. Ty ale nejsou nikdy pouze vaše, sdílíme je společně, když naplňujeme Pavlovu výzvu „jeden druhého břemena neste“ (Gal 6,2).

Jedním z témat, které před nás současná doba staví, je otázka nakládání s majetkem: čas, kdy nastane úplná hospodářská odluka od státu, se neúprosně blíží. Přestože správci církevního majetku mají být dobrými hospodáři, myslím, že jejich posláním není učinit z církve rentiéra, který bude žít pouze z výnosů svých sýpek (Lk 12,16-19), akcií nebo jiných investic. Úmysl zajistit materiálně církev do budoucna je jednoznačně chválný, rád bych ovšem posunul důrazy. Abychom žili a prosperovali, nepotřebujeme v první řadě hmotný kapitál, ale

především zapojení lidí, vzájemnou důvěru, sounáležitost a ochotu nést společnou odpovědnost. Budou-li lidé, církev bude vždy prospívat. Nebudou-li, k čemu jí budou její investice? Také v ekonomické spoluúčasti a spoluodpovědnosti se projevuje synodální rozměr církve. – To ovšem vyžaduje důvěru.

Bolestivě si uvědomuji, že ta je v mnoha ohledech narušena. Naposledy jí citelnou ránu zasadila vážná podezření na odsouzeníhodné mravní a majetkové delikty, dokonce násilí, o nichž v nedávné době informovala média, a případ zneužívání ze strany kněze. Ujišťuji vás, že jsem zakročil bezodkladně a rázně. Nyní je třeba nechat příslušné orgány a instituce, aby všechna podezření řádně prověřily a vyvodily z nich patřičné důsledky. Bolest, frustraci i stud ze způsobeného pohoršení sdílím s vámi i touto cestou.

Věřím, že nám v procesu uzdravování našich vztahů a znovuoobnovení důvěry jednoho v druhého může pomoci synodální akcent na náš společný život. Ten nemá být pouhou formalitou. Má se stát žitou realitou společné cesty, na níž každý přijímá svou úlohu a odpovědnost ve službě Božímu lidu, jenž je jednak svatý, protože je posvěcený Kristem, ale také složený z hříšníků, tedy povoláný k obrácení a k tomu, aby ve svatosti rostl.

Proto nestačí hledat pouze lidská řešení. Ještě důležitější je prosit Pána za uzdravení ran minulosti a milost nového začátku. Proto bych byl rád, abychom společně jako diecéze vykonali kající pouť do Hájku u Prahy v pondělí 5. října 2026, den po svátku sv. Františka, světce pokoje a chudoby. Sejdeme se u kostela sv. Jakuba v Hostivici v 16 hodin a společně se pěšky vydáme na pouť. V Hájků bude v 18 hodin mše svatá s kající pobožností, při které budeme dobrého Pána prosit za odpuštění hříchů. Já na prvním místě, neboť i já jsem hříšníkem. Budeme také přinášet zadostiučinění za hříchy spáchané na církevní půdě, které tolik lidí oprávněně pohoršily. A konečně budeme prosit o obrácení našich srdcí a požehnání pro naši arcidiecézi.

Milí bratři a sestry, děkuji vám za křesťanské svědectví, které vydáváte tam, kde jste. Děkuji vám za zájem a za vše, co děláte pro svou farnost a pro naši arcidiecézi. Také za vaše modlitby a trpělivost. Tíha úřadu diecézního biskupa se zdá být velká. Seznam problémů k řešení a bodů k rozhodnutí je prakticky nekonečný. Ovšem hlavním úkolem představeného v církvi není řídit struktury, aktivity nebo procesy, ale být Kristovým svědkem a vést sobě svěřené ke svobodě Božích dětí a k jejímu radostnému prožívání (srov. 2 Kor 1,24 a Řím 8,21).

Chci být biskupem pro vás a křesťanem spolu s vámi, jak řekl sv. Augustin. Prosím, modlete se za mě, abych na Pánovo volání odpovídal s věrností, pokorou a prostotou apoštolů.

Ze srdce vám žehnám.

+ Stanislav, arcibiskup